

عنوان مقاله:

ارتباط میزان خستگی، خواب و فعالیت بدنی با سایز آدنوم در بیماران مبتلا به آدنوم هیپوفیز

محل انتشار:

مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران، دوره 34، شماره 234 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

عرفان قدیرزاده - Medical Student, Student Research Committee, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

عذرا اخی - Professor, Diabetes Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

میناق شفیع زاد - Associate Professor, Department of Neurosurgery, School of Medicine, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

محمود موسی زاده - Associate Professor, Gastrointestinal Cancer Research Center, Non-Communicable Diseases Institute, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

پوریا سبحانیان - Medical Student, Student Research Committee, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

سید حمزه حسینی - Professor, Psychosomatic Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: در گزارش های مربوطه از علائم و کیفیت زندگی بیماران مبتلا به آدنوم هیپوفیز توجه کمی به فعالیت بدنی شده است. از طرفی مطالعاتی نشان داده اند که فعالیت بدنی بر میزان ترشح پرولاکتین و میزان ترشح پرولاکتین بر سایز تومور و کیفیت خواب و خستگی این بیماران می تواند موثر باشد. لذا براساس مرور مطالعات پیشین، این مطالعه با هدف بررسی، ارتباط سایز تومور در این بیماران با سطح خستگی، خواب و فعالیت بدنی، پرداخته شد. مواد و روش ها: در این مطالعه مقطعی، ۱۱۶ نفر از بیمارانی که تشخیص آدنوم هیپوفیز در آنان تایید شده از بخش جراحی مغز و اعصاب و بخش داخلی بیمارستان امام خمینی ساری به صورت سرشماری وارد مطالعه شدند و به کمک چک لیست و پرسشنامه های معتبر، خصوصیات دموگرافیک، سایز تومور (از قسمت سوابق تصویربرداری بیمار)، سطح پرولاکتین (از روی پرونده بیمار)، میزان فعالیت بدنی (به کمک پرسشنامه IPAQ)، کیفیت خواب (به کمک پرسشنامه PSQI) و میزان خستگی (به کمک پرسشنامه MFI-20) اندازه گیری شد و سپس داده ها به کمک آزمون های آماری تی تست مستقل و همبستگی اسپیرمن مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. یافته ها: در مطالعه فعلی، ۶۸ نفر (۵۸/۶ درصد) از شرکت کنندگان زن و ۴۸ نفر (۴۱/۴ درصد) مرد بودند. ۱۰۸ نفر (۹۳/۱ درصد) از آن ها ۵۵ سال و کم تر سن داشتند و ۸ نفر (۶/۹ درصد) بیش تر از ۵۵ سال سن داشتند و میانگین سن آن ها $43/72 \pm 7/70$ سال بود. ۷۱ نفر (۶۱/۲ درصد) دارای تومور نوع پرولاکتینوما و ۳۹ نفر (۳۳/۶ درصد) نیز دارای تومور نوع NonFunctional بودند. سایز آدنوم در شرکت کنندگان در این مطالعه بین ۲/۱ تا ۴۲/۹ بود (با میانگین $16/16 \pm 8/71$) بود. هم چنین میانگین پرولاکتین آن ها $561/52 \pm 413$ به دست آمد که حداقل پرولاکتین برابر ۸ و حداکثر آن برابر ۱۵۷۸ بود. نتایج این مطالعه نشان داد که میانگین کیفیت خواب ($5/81 \pm 1/91$ و $6/73 \pm 2/14$)، میانگین خستگی ($55/86 \pm 8/79$ و $60/32 \pm 8/39$) و میانگین فعالیت بدنی ($1203/95 \pm 258/65$ و $1085/20 \pm 310/99$) در افراد با تومور میکروآدنوم و ماکروآدنوم تفاوت معنی داری با هم دارد ($P=0/048$ ، $P=0/008$) هم چنین ضرایب همبستگی متغیرهای سن ($r=0/415$)، خستگی ($r=0/336$)، کیفیت خواب ($r=0/253$)، فعالیت بدنی ($r=0/230$) و پرولاکتین ($r=0/496$) با سایز آدنوم معنی دار است. باتوجه به ضرایب همبستگی به دست آمده، با افزایش سن، نمره خستگی، نمره کیفیت زندگی و پرولاکتین، سایز آدنوم نیز افزایش پیدا می کند و با افزایش فعالیت فیزیکی سایز آدنوم کاهش پیدا می کند. با افزایش سایز آدنوم، میزان پرولاکتین، نمرات خستگی و کیفیت خواب افزایش یافته و نمره ی فعالیت فیزیکی کاهش پیدا می کند. استنتاج: می توان از نتایج مطالعه فوق چنین نتیجه گیری کرد که با افزایش سن، خستگی و نمره کیفیت خواب افزایش پیدا می کند؛ اما سطح فعالیت بدنی کاهش پیدا می کند و همچنین با افزایش سایز آدنوم، میزان پرولاکتین، نمرات خستگی و کیفیت خواب افزایش یافته و نمره فعالیت فیزیکی کاهش پیدا می کند و هم چنین با افزایش پرولاکتین، خستگی نیز افزایش می یابد.

کلمات کلیدی:

pituitary adenoma, sleep quality, physical activity level, fatigue level, prolactin, tumor size

آدنوم هیپوفیز، کیفیت خواب، میزان فعالیت بدنی، میزان خستگی، پرولاکتین، سایز تومور

